

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XIII.

V Ljubljani, mesca junija 1910.

Štev. 6.

Čebelarjevo opravilo v juniju.

Janko Vodopivec, Kamnje pri Gorici.

Stanje v panjih se je popolnoma spremenilo. Čebele so se vsled toplote in obilne hrane mesca maja namnožile, da jim v nekaterih panjih postaja prostor pretesen, da se morajo zlasti zvečer, ko se vrnejo vse čebele domov, zbirati na panjevi bradi, to pa vsled tega, ker bi bila v panjih prevelika gneča, da ne morejo čebele opravljati svoja posla v notranjem delu; dalje bi postala v uotranjem domu presilna toplota, ki bi pretila satovju, da bi se vsled toplote ne podrlo. Pri malih kranjičih vidimo, kako se cele gruče čebel tlači in nabira po bradah in končnicah. Enaka tesnoba je v notranjščini med satovjem in tako tudi v zadnjem delu panjú. Kar se tiče čebel med satovjem, te že vrše svoja opravila, nikakor pa ne one pred in za satovjem, zlasti v panjih, ki so včasih tako natlačeni, da se mora človek čuditi, da se čebelam udje ne pohabijo. Te čebele zapravljajo zlati čas v veliko škodo čebelarju. Čebelar sam si pa mnogokrat ne zna pomagati. Kako pa naj bi si, saj pričakuje roja dan na dan, a ta večkrat le odlaša vsled znanih in neznanih vzrokov. Kako priti temu v okom, je odgovor lahek: Napravljaj si dovolj prostorne panji! Navadni kranjiči niso tu na mestu. Imajo svoj smoter le v tem, da so bili do zadnjih dni pripravljeni za čebelno kupčijo, ki pa zadnje čase precej pojema. Treba bo torej gledati na to, da dobimo nadomestilo z medom. To pa je le mogoče, ako si preskrbimo dovolj prostorne panji in s premakljivim satovjem, da po potrebi odvezamemo med o kateremkoli času glavne paše. Posebno sloveč med nam daje akacija. Je skoro vedno čist in

prozoren, ima duh (aroma) in okus posebne nežnosti, tako da se je splošno prikupil ter se v višjih krogih v primerno čednih posodicah po zelo visoki ceni plačuje.

Radi tega imej čebelar glavno skrb, da se okoristiš in odvzameš čebelam to, kar se vzeti sme in pravzaprav mora, ker tudi preobilen med je čebelam napotje, ki jih ovira v njih opravilu. Opomnim naj, da se med lahko odvzame iz slehernega panjů premakljivega dela, ali najsposobnejši so panji z nadstropji, ki imajo po dva in več oddelkov enega nad drugim, pa da je tako uravnano, da matica ne more iz spodnjega dela v zgornji, temuč v zgornjem delu, ki je pregrajen od spodnjega z matično rešetko (mrežo), nanašajo čebele sam med; zato se ta prostor imenuje medišče. To satovje je potem brez čebelne zalege in z medom napolnjeno; razume se, da v dobri paši. Zapomniti si je, da se satovja, ki ima mlado zalego, ne sme staviti v točilo, ker se z medom vred izmeče tudi zalega.

Predno začneš z odjemanjem medu, osnaži in operi še enkrat vso v to svrhu potrebno pripravo. Posebno glej, da je snažno točilo, noži in vilice za odpiranje satja. Najprimernejši čas za to so lepi solnčni dnevi, ob kojih je večina starejih čebel na paši.

Pripraviti si imaš potrebno orodje za ometanje čebel raz satnike, ki jih misliš izprazniti. Za to je jako priležno močno gosje pero; ako tega nimaš, poveži na 4—5 *dm* dolgo palčico kakih 10 kokošjih peres. Ta metlica, ki jo prav lahko narediš, ti bode izvrstno služila. Voda naj bode vedno pri rokah, da pomočiš to metlico vselej predno začneš ometati, ker čebel toliko ne razburiš kakor s suhim. Vodo imaš tudi, da si roke po potrebi umiješ.

Treba je nadalje vsak panj, predno ga odpreš, pokaditi, a to prav malo. Parkrat vpihniti v panj dim tleče lesne gobe, zadostuje. Nato pričneš polagoma z odjemanjem medenih satov. Te postaviš v prazen panj ali za to pripravljen kozel. Panj zapreš pa ga postaviš na prvotno stalno mesto.

Ako je med v satovju že zadelan, je umevno, da se mora s posebnim nožem, najbolje pa z v to pripravljenimi vilicami odkriti. Ko je satovje odprto ter postavljeno v točilo, se potem polagoma prične vrteti, da se satovje ne stre. Ko se je na eni strani satovje izpraznilo, se obrne na nasprotno stran.

Tako izvrteni (iztrčani) med se potem shrani v kako posodo; ako so te iz kositra, naj bodo z voskom znotraj prevlečene, ker v takih posodah dobi med nekoliko barvila, ker kislina v medu razkroji železo in med porjavi, zlasti ako je dalj časa v posodi.

To bi bilo posebno pri finem spomladanskem medu slabo, ker tu se gleda poleg njegove dobrote tudi na čistoto, kar pri jesenskem ajdovem ni toliko važno.

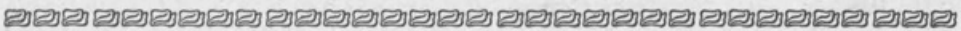
Kako se pa neki prevleče kositarna posoda z voskom? Raztopiti je v loncu, kozici ali kjersibodi primerno množino voska. Ogreje se medtem kositarno posodo nad ognjem (žareče oglje). Vlije se nato raztopljeni vosek vanjo, se dobro obrača, da se je vosek prime na vseh notranjih delih. Ko

se je potem nad ognjem zopet dobro razgrelo zunanje dele posode, se odcedi nepotrebni vosk iz nje. Na ta način je prevlečena notranjost s fino plastjo voska, ki zabranjuje razjedanje kovine ter ohrani med v njegovi prvotni barvi in okusu.

Ako misli čebelar odvzeti med, naj ne odlašá tega dela, ker tu gre za njegov obstanek. Ako je obilna paša, nanesejo čebele med v celice. Zlasti po rojenju, ko stara matica ne polaga več zalege, mlada pa ni še pričela s polaganjem, in ako nismo pustili čebelam preveč rojiti, imajo te dovolj časa napolniti vsako prazno celico z medom. Treba jim ga je odvzeti, kar jih v njih pridnosti spodbuja. Ako pa čebelar preveč odklada, zamudi čas, ki se ne vrne več, njegove čebele pa ne izkoristijo paše, kakor bi jo sicer, ako bi jim čebelar pravočasno odvezel med.

Se ume, da je med mogoče odjemati v ugodnem vremenu. Vse drugače je, ako nastopi vetrovno, deževno, mrzlo in sploh neugodno vreme, ko je treba še sredi paše rojem pomagati in jih krmiti, da ne padajo in poginejo. Mesca junija se v veliki večini poneha rojenje, a tudi paša. Glavna poletna paša se bliža koncu, zato koncem junija ne smemo preveč medu odjemati.

Kaj pa roji? Ako je imel čebelar v svojem čebelnjaku približno enako močna ljudstva — kako lepó! Prvci so rojili predno začnó drugci, zakaj kdo ne ve, kaj se pravi, ako se spojita drugec in prvec, kako klanje, da čebelarju srce poka, a pomagati je težko. Konec vsega je navadno na tisoče mrtvih čebel, matice vse umorjene ali pohabljene, in roj sploh uničen. Proti takemu klanju uspešno vpliva, ako poškropimo najljuteje borilce z lanenim oljem, seveda v najfinejših kapljicah s pomočjo kurjih peres.

Letošnji maj.

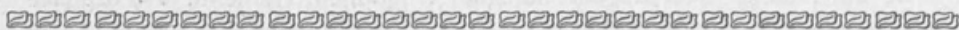
Iv. Jurančič.

Pretekli maj pač ne zasluži one slave, s katero ga opevajo in obsipavajo že od davnih časov. Kmetovalec je imel res malo vzroka, se veseliti takega majevega vremena; najmanj pa se ga je veselil čebelar, ki je še posebno natančen in občutljiv opazovalec narave in vremena. Vsa narava je sicer ozelenela kakor druga leta, in vse še precej lepo raste, vendar nad divnim majniškim cvetjem se nismo veselili, kakor bi bilo želeti, ker je to neusmiljeno vreme večino sadnega in drugega cvetja pokvarilo. Vsa prva polovica mesca je bila skrajno neprijetna, vsak dan je deževalo, celo po večkrat, in prijaznega majniškega solnca ni bilo videti. V drugi polovici je bilo en teden lepega vremena, potem pa zopet nalivi, plohe, v nekaterih krajih tudi huda toča. Zadnjih par dni je „krasni maj“ med izpremenljivim vremenom s prijaznimi solničnimi pogledi — slovo jemal.

Toliko o vremenu. Iz tega je lahko sklepati, da se v tem mescu čebele niso posebno dobro počutile. Koliko dni jim je v času najlepšega cvetja zadeževalo, kar so, doma čepé, žalostno „izpod kapa“ gledale. Čudno le, da

so se plemenjaki še vendar precej dobro razvili; glede rojev so pa čebelarji različno zadovoljni. Ravno v onih krajih (n. pr. v celjski okolici), kjer so najbolj zgodnji roji v navadi, jih letos v maju ni bilo skoro nič. Plemenjaki so se namreč že v prvi polovici mesca pripravljali na rojenje; ko pa je bilo vedno deževno in mračno vreme, so čebele iztrgale nastavljene matične celice ter rojenje za to pomlad opustile. Marsikdo je menda slabo pogodil tudi s špekulativnim krmljenjem, ker je bilo težko zadeti ugodni čas.

Nekoliko bolje je bilo v severnih delih Slovenskoštajerske, kjer so se čebele malo pozneje zbudile k rojenju; tam so roji zadeli ravno lepo vreme. Nekateri čebelarji se hvalijo, da so dobili precej rojev. Dvema sosedoma n. pr. se jih je dne 26. maja 7 vkup vsedlo. To pa je bilo res malo preveč tega veselja!

Važen odlok.

Urednik.

V Dravljah nad Ljubljano naroči posestnik neke njive posestniku nekega čebelnjaka, naj se ta čebelnjak odstrani, ker čebele ovirajo delo na njivi. Ker čebelar čebelnjaka ni odstranil, se je pritožil posestnik njive na domače županstvo v Zgornji Šiški, ki je poslalo komisijo na lice mesta, in ta je razsodila v prilog posestniku njive. Posestnik čebelnjaka vloži priziv na deželni odbor, ki je, obrnivši se na glavni odbor čebelarskega društva za izvedensko izjavo, izdal naslednji odlok:

„Št. 1988. Županstvu občine Zgor. Šiška.

Občinski odbor je v seji dne 22. januarja 1909 zavrnil pritožbo Ivana Pirnata zoper razpis županstva z dne 16. novembra 1908, št. 871, s katerim mu je bilo izdano naknadno stavbno dovoljenje za čebelnjak na parceli št. 146 davčne občine Dravlje pod pogojem, da čebelnjak obrne tako, da bodo čebele imele izlet proti državni cesti, t. j. proti severozapadu, in da napravi ob Kunovarjevi meji 4 m dolgo in 3 m visoko leseno ograjo.

Prizivu, ki ga je proti temu sklepu vložil Ivan Pirnat, je deželni odbor ugodil in od županstva izdano stavbno dovoljenje spremenil tako, da čebelnjak ostane nespremenjen kakor stoji, Ivan Pirnat pa ima ob meji Kunovarjeve njive zasaditi gabrovo ali smrekovo živo mejo.

Ta odločba se opira na sledeče razloge:

Pri stavbnem ogledu dne 1. septembra 1908 se je ugotovilo, da je čebelnjak oddaljen 6 m od Kunovarjeve njive, čez katero imajo čebele glavni izlet. Od županstva k ogledu povabljeni izvedenec je oddal mnenje, da je pri taki oddaljenosti čebelnjaka nevarnost za ljudi in živino, in da je temu od pomoči na ta način, da se čebelnjak obrne tako, da bo izlet proti državni cesti, in da je v večjo varnost napraviti na meji 4 m dolgo in 3 m visoko leseno ograjo.

Nasprotno pa je odbor „Slov. čebelarskega društva“ v Ljubljani, kateri je bil naprošen, da izreče o zadevi svoje mnenje, izjavil, da oddaljenost čebel-

njaka 6 m od sosedove meje za varnost popolnoma zadostuje, ker čebele, kadar izlete razdražene, pikajo le v neposredni bližini čebelnjaka, t. j. tik pred izletnicami. Ne glede na to, da je izlet čebel obrnjen proti severozapadu ali severovzhodu poguben za nje, bi se s tem tiste tudi ne odvrnile od sosedove njive, ker lete tja, koder dobe kaj paše, ne pa tja, kamor bi jim čebelar hotel nakazati pot. Končno priporoča to strokovno mnenje, da naj se zasadi pred čebelnjakom gabrova ali smrekova živa meja.

Ker je izjava strokovne organizacije kakor je „Slov. čebelarstvo društvo“ bolj merodajna kakor mnenje posameznega čebelarja, jo je moral deželni odbor vpoštovati in je pritožbi ugodil v toliko, da čebelnjak ostane nespremenjen kakor stoji, Ivan Pirnat pa ima ob meji Kunovarjeve njive zasaditi gabrovo ali smrekovo živo mejo.

Zahteva občine na plačilo oglednih stroškov je utemeljena v § 98 zak. z dne 25. oktobra 1875, dež. zak. št. 26.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, dne 26. marca 1910.

Za deželnega glavarja: Dr. Lampe, l. r.“

Glavni odbor je zastopal seveda interese posestnika čebelarja, in to povsem opravičeno, zakaj če bi se morali podreti vsi čebelnjaki, ki stoje po šest metrov od tujih njiv, oziroma posestev, jih pade takoj ena tretjina. Čebele res ovirajo delo na njivi, če se n. pr. ob najhujši vročini orje z razgretimi konji mimo čebelnjaka. Konjski pot, lesketajoči okraski na konjski opravi in mahanje z repom je kakor nalašč za draženje čebel. Previden človek tudi ne bo šel, zlasti če je sam čebelar, ob 10. uri dopoldne, ko čebele najbolj lete, kopat krompir ravno pred čebelnjak. Čebele bi sploh ne bile čebele, ko bi si pustile takole pred nosom mahati s svetlo motiko. Pred čebelnjakom naj se dela zgodaj zjutraj ali na večer, kdor pa le na vsak način hoče kaj izkupiti, pa naposled le doseže svoj namen.

Po svetu.

Jos. Kosi, Celje.

Švicarski čebelarji se borijo z vsemi sredstvi proti čebelni gnilobi, ki je v Švici precej močno razširjena. Vlada je po prizadevanju društev uvrstila gnilobo med živalske kužne bolezni in v svrhu zatiranja te bolezni ustvarila posebni zakon. Nastavila je v posameznih kantonih nadzornike za gnilobo, katerim so posamezni čebelarji dolžni takoj naznaniti, če so zapazili pri svojih čebelah kako sumljivo znamenje gnilobe. Nadzornikova naloga je potem, vse potrebno ukreniti, da se sumljivi panji uničijo ali pa razkužijo. Kazni za prestopke te postave so odmerjene od 10 do 500 frankov.

V Rusiji poseduje vojni erar velika posestva z gostimi gozdovi. V enem teh gozdov, po imenu „Ujski bor“, ne daleč od Glazunovskega kordona, kjer so nastavljeni kozaki, so uredili neki z dušo in telesom udani čebelarji vzoren poučen čebelnjak, ki ga oskrbuje posebni čebelarki mojster.

O priliki nadzorovanja kozakov je obiskal ta čebelnjak tudi general Platnikov, ki je bil jako prijetno iznenaden o upeljavi čebelarstva med kozaki. Pustil se je o stvari natanko poučiti in je obljubil čebelarstvo pospeševati z vsemi mu mogočimi sredstvi. Časopis „Pčelovodstvo“ piše, da bode kmalu vpeljan enak vojaški čebelnjak v „Karaganskem boru“, kateremu bodo sledili še drugi. Rusko čebelarsko društvo v Petrogradu je namenjeno poslati iz južne Rusije dva mladeniča v Slavonijo, da se bodeta učila umnega čebelarstva. Urednik „Hrvatske pčele“ v Osjeku, Bogdan Pjenic je sklenil ta dva slovanska brata slovesno sprejeti in o čebelarstvu sam poučevati.

Na Moravskem vpeljejo češki čebelarji dva poučna tečaja za ženske in sicer v ženski preparandiji v Ršepčinu in v gospodinjski šoli v Kokorama. Oba tečaja vodi deželno centralno čebelarsko društvo za Moravo na Blanskem.

V Weimaru na Nemškem so 22. aprila slovesno otvorili čebelarski muzej. Ta muzej obstoji iz treh oddelkov. Zgodovinski oddelek kaže razvoj čebelarstva po celem svetu, drugi oddelek vsebuje orodje in različne moderne sisteme v največji popolnosti in tretji čebelarsko stanje iz starih časov.

V Ameriki so opazili neko posebno vrsto mravelj, ki med nabira in ki si jo bajé mislijo udomaćiti. Ali ima ta mravlja krila in leta, ali samo lazi, se ne bere. V zadnjem slučaju bi pač dolgo čakali na med, ki bi jim ga nabrala. Sicer pa cela stvar zveni precej amerikansko.

Na Kitajskem je čebelarstvo slabo razvito. Večjidel čebelarijo v izdolbenih drevesnih deblih. Edini panj s premakljivim satovjem, ki ga imajo, je precej podoben Langstrothovemu. So pač reveži ti Kitajci proti nam Spodnještajercem, ki imamo že toliko sistemov, in od katerih je vsak posamezni najboljši.

Poročilo o enodnevem tečaju v Kamniku.

P. Angelus.

Z veseljem morem poročati, da je delovanje in življenje v naši podružnici prav živahno. Število udov letos ni prav nič padlo, temuč vedno bolj raste, in kar je več vredno, udje niso le vpisani, temuč se tudi zanimajo in delujejo za prosep podružnice in napredek v čebelarstvu.

Vsako prvo nedeljo v mescu se zbere precejšnje število udov v društvenem lokalu, in pri tej priliki se ugame marsikatera pametna, zve se mnogo zanimivega in nauči dosti koristnega za umno čebelarstvo. Taki skupni sestanki in prijateljski razgovori so za društveno življenje v vsaki podružnici, ako ne neobhodno potrebni, gotovo pa zelo koristni, drugače podružnica spi in nič ne napreduje.

Zelo zanimiv in vsestransko podučljiv je bil tudi naš celodnevni čebelarski tečaj, ki ga je osrednje čebelarsko društvo priredilo za našo podružnico dne 16. maja t. l. pri uljnaku vzornega čebelarja gospoda Jožefa Koširja v Podjelši pri Kamniku.

Zelo smo hvaležni gospodoma nadučiteljema predavateljema Petriču in Likozarju, da sta kot prava strokovnjaka z neumorno vztrajnostjo tako častno izvršila svojo nalogo in pripomogla, da je ta tečaj tako krasno uspel.

Tečaj je bil dopoldne teoretičen, popoldne pa praktičen.

Ob deseti uri dopoldne se je zbralo nenavadno veliko število vnetih čebelarjev na prelepem kraju pod kamniškimi planinami pri krasnem čebelnjaku gosp. Koširja. Razun domačih čebelarjev iz kamniške okolice smo videli še nekatere goste iz Kranja, Št. Vida, Komende in od drugod.

Gosp. predsednik kamniške podružnice N. Sallath razloži pomen tečaja, opomni čebelarje, naj porabijo to priložnost in se podučijo o vsem, kar mislijo, da bi bilo dobro vedeti pri naprednem čebelarstvu. Pozdravi gospoda predavatelja in dá nato besedo gosp. nadučitelju Petriču.

Gospod predavatelj, prevzet od lepote kraja, ki ga imenuje drugi raj in biser kranjske dežele, je govoril stvarno in prav poljudno, zlasti začetnikom čebelarjem ter jih vpeljal v čebelarsko življenje. Povedal je v eni dobri uri vse potrebno, kaj mora čebelar-začetnik vse storiti, da bo vedno z večjim veseljem čebelaril, in razložil je razvoj čebel v panju do rojitve.

Za njim pa je govoril gosp. Likozar krepko in mojstersko že bolj starim in izkušenim čebelarjem. Zlasti je bilo zelo podučljivo, ko nam je razlagal vzroke, zakaj so se letošnjo pomlad čebele tako slabo razvijale. Glavni vzrok je bil po njegovem mnenju pomanjkanje jesenske paše. Matica je kmalu prenehala staviti zalego, in premalo mladice je ostalo črez zimo. Priporočal je, ako se še tako pripeti, da ajda ne bo medila, jesensko pitanje, da se matico prisili k delavnosti.

Preobširno bi bilo, ko bi hotel vse popisati, kako so bili poslušalci radovedni, kolik nebroj vprašanj so stavili predavateljema, in kako sta ta dva mojstersko in praktično pa tudi potrpežljivo vsakteremu odgovorila in dala potrebno pojasnilo. Reči moram, da je bil že dopoldanski teoretični poduk zelo zanimiv in podučljiv.

V veliko večji meri pa je bil to popoldanski praktični poduk, ki je trajal od tretje do šeste ure brez presledka.

Ogledali smo si raznovrstne panji: Žnideršičev po zistemu Albertija, Žnideršičev eksportni panj, Gerstungovce, Konjedičev zelo porabljen panj s pod-, med- in nastavki. Gosp. Virient, blagajnik naše podružnice, je razložil svoj panj. Nauk je bil ta: Vsakateri naj čebelari s panjem, kateri se mu najbolj pripraven zdi, boljše je z večjo kot z manjšo mero. Preveč raznovrstnih panjev ni dobro imeti. Gosp. N. Sallath nam je pokazal, kako se vliiva umetno satje in kako se z žico pritrdi na romiče. Gospod učitelj Schmeidek nam je pokazal, kako na prav lahek in priprost način napravimo začetke na romiče.

Ogledali smo si različno čebelarsko orodje: točilnico, razne pitalnike, mreže, kadilnike, klešče, kape, hišice za matice, razstavke i. t. d. Ker se nam je tudi natančno razložilo, kako se vse to orodje praktično uporabi, nam je čas le prehitro potekel.

K sklepu se je dala vsa obilna družba fotografirati.

Gospoda predavatelja prav prisrčno zahvaljujemo za toliko lepih naukov in nič drugega ne želimo, kakor da čebelarji te nauke vestno uporabijo.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Mesečni pregled: april 1910.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Poraba	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	—	—	90	40	—	—	130	23	0	10 ⁸	26	15	—	5	16	9	25
Bitnje pri Boh. Bistrici	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kranj	—	—	—	40	84	36	—	—	160	20	-2	8 ⁵	20	10	—	9	13	8	28
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	-1	9 ⁶	28	16	2	17	6	7	30
Metlika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	0	10 ⁵	25	11	1	7	23	—	30
Nabrežina	25	385	290	80	30	50	100	21	250	30	6	15 ⁹	29	5	—	9	4	17	22
Podgorje pri Kamniku	—	—	60	30	75	15	20	25	60	24	0	10 ⁷	21	9	—	12	10	8	28
Struge pri Dobropoljah	—	—	5	35	25	50	5	22	105	20	-3	9 ³	21	10	—	18	8	4	30
Sv. Duh na Ostrem vrhu	—	—	103	35	75	18	58	29	25	17	-2	9 ³	20	10	—	8	19	3	—

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mrāza.

Ilirska Bistrica. Vreme je bilo v prvi polovici ugodneje kot v drugi. Vsled mrāza in vetra otrpnilo je zunaj premnogo čebel, tako da ljudstva, akoravno niso shujšala, se tudi ojačila niso. Zalega se je normalno razvijala, ker so čebele donāšale mnogo obnožine. V zadnji tretjini nosile so tudi že med, tako da ni upadla teža panjů.

Žnideršič.

Kranj. Po dobrem marcu se je v aprilu marsikateremu čebelarju primerilo, da so mu čebele padale lakote. Zalege je bilo mnogo zastavljene, zaloga medu se je porabila, in izletnih dni je bilo malo, pa še ti so bili preveč vetrovni. — Letos sem zopet izkusil pri svojih čebelah, da le močno ljudstvo z dobro matico kaj velja, s slabiči pa ni drugega ko delo in stroški. Dasi je bila jeseni ajda silno revna na medu, sem letos spomladi močne panjů pital samo štirikrat, vendar so se mi v aprilu krasno razvili. Slabiči pa ne morejo nikamor, akoravno jim vedno strežem. Lovro Konjedic.

Ljubevč pri Idriji. Ta mesec je bil za naše čebele pač najslabši v letošnjem letu. Vedni dež in hladna temperatura sta jako slabo uplivala na zalego. Posledica tega bodo pozni roji. Št. pl. Premerstein.

Metlika. Razvitek čebel je bil aprila povoljen, dasi sem več pričakoval, ker je bila zima izredno mila in pomlad zgodnja. 30. so začele izmetavati kapice, torej pričakujem rojev v prvi tretjini maja. K. Barle.

Nabrežina. V drugi tretjini je pričelo cvesti ob morski obali sadno drevje, na višinah pa nekoliko pozneje. Ta mesec nam je dal obilo lepih in gorkih dni, tako da so čebelice prav pridno donasale nektarja. — Tudi tukaj čujem glasove, da so v pretekli zimi nekaterim čebelarjem pomrle čebele. Glad je ubogim živalcam trkal na vrata. Čebelar sam je zakrivil njihovo smrt, ker jim ni privoščil tega, kar potrebujejo za zimo. Sila.

Podgorje pri Kamniku. Ta mesec smo morali krmiti čebele. Proti koncu so bile marelice, češnje, hruške, borovnice in regrat v cvetju, a vsled stalnega dežja in močnih vetrov čebelice niso mogle izkoristiti paše. Ljudstva so bila koncem aprila slabša ko v začetku. Zalega se je razvijala nepovoljno. Rojenje se bo za 2—3 tedne zakasnelo. Splošno lahko rečem, da je april uničil vse lepe nade, ki jih je kazal marec. Sallath.

Struge pri Dobrepoljah. Tudi pri nas je bil ta mesec za čebele zelo neugoden. V marcu zapadli sneg je ležal še tri dni v aprilu. Čebele so se vsled hladnega vremena stisnile skupaj. Pri nekaterih panjih sem pozneje našel na podnicah prehlajeno mrtvo zalego. Ves mesec ni bilo razun nekaj obnožine nikake paše. Pitali smo, ker je zaloga po panjih večinoma pošla. Na majeve roje nimamo upanja. Meglen.

=====

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Lansko pomlad sem postavil čebelnjak ter kupil dva plemenjaka. Letos pride moj sosed-čebelar, ki stanuje kakih 400 m daleč od mene, ter reče, da tako blizu njegovega čebelnjaka ne smem čebelariti zaradi ropanja. Preti mi celo, da me zatoži pri občini, če ne prodam čebel. Prosim torej za nasvet, sem li res prisiljen opustiti čebelarstvo popolnoma? (A. Č. v G. na Koroškem.)

Odgovor: Recite Vašemu sosеду-čebelarju, naj se ne prenagli s tožbo, ker jo bo gotovo izgubil. Koliko je po svetu čebelnjakov, ki so veliko bližje drug poleg drugega, pa se čebele ne koljejo, in so zopet po 400 in več metrov oddaljeni drug od drugega, pa se čebele le vedno napadajo. To je popolnoma odvisno od čebelarjev. Če bo pital v nepravem času, ali če pusti čebele vnemar, kadar se paša odtrga, ali če ne gleda na snago, da čebele zavohajo polit med ali raztresene voščine, tedaj se še celo med sabo v istem čebelnjaku ropajo, pozneje pritisnejo pa še tuje. Pametno in previdno ravnanje zadržuje vsako ropanje. Z lepo besedo bodete soseda zopet sprijaznili. Eden mora prvi odnehati, ker boljša je kratka sprava kot dolga pravda.

=====

Logje na Tolminskem. Zima je minila, in začela se je — vsaj po pratiki — pomlad. Toda v naravi se še ne kaže. Po prevarljivih prvih spomladanskih dneh je začelo liti, in nastopil je precejšen mraz z vetrom. Kar so čebele dobile na resju in drugih spomladanskih rožah, je v tem času izginilo, pa še premalo je bilo, zakaj ena družina bi bila kmalu umrla lakote. Ako bi ne bilo o pravem času zdravnika z medom, bi je danes ne bilo. — Čebele so prezimile prav dobro — da bi še prepomladile! — dasiravno jih je zapeljivo zimsko solnce vabilo dan na dan v izkušnjava, vun na prosto. Poleg tega so nam pa še sinice delale precej preglavice. Na hruški poleg čebelnjaka jih je taborilo cel regiment. Toda bistro oko mojega tovariša čebelarja in lovca jih je ugnalo v kozji rog. Padla je sicer samo ena, ki sva jo obesila poleg čebelnjaka v strah in svarilo drugim, a od tedaj je bil mir. To je bilo morda nekoliko neusmiljeno, a delale so tudi sinice neusmiljeno z našo živalico. Pod hruško je bilo po snegu vse črno samih ostankov čebel. Koliko so jih pa še drugam znosile, nisem štel. Pobirale so jih kar izpred panjev, žive seveda, dasiravno se v vasi tudi v najhujši zimi dobi zanje dovolj hrane. Sinici mora sploh posebno dišati čebela. Opazoval sem n. pr. lansko poletje sinico, ki je prišla vsakih pet minut k čebelnjaku. Če ni dobila mrtve čebele, je pograbila tudi živo, ali pa še mrtve iskala ni. To je bilo več dni kar naprej, kljub temu, da je bilo povsod zanjo dovolj druge hrane. In bila je vedno enoinista. Vstrelil sem jo s flobertovko in našel pri raztelesenju v njej sama oprsja čebel. S tem je bil mir. — Letos smo prezimili 27 družin. Umrla ni nobena. Pri enem panju sem našel v zadnjem hipu mrtvo matico na bradi. Kadar se nam bodo „sejale“ (tako pravijo pri nas rojenju), bomo že pisali. In če bo kaj posebnega, bomo še dostavili, kako smo jih „pobirali“ (ogreballi).

Oba Ložana.

Šoštanj. Čebelarji s premakljivim satovjem smo imeli v pretečenem letu tako ugodno pomlad, kakor je v teku svojega čebelarjenja še ne pomnim. Roj za rojem se je vsipal iz žrela močnih panjev. Prvci so vsi tehtali nad 3 kg, in drugci še večinoma po 2 kg. Nato pa smo že začeli izmetavati, in dobilo se je iz plemenjaka povprečno po 10 kg poleg tega, da je vsak dvakrat rojil. Roji so mi delali veliko preglavico, ker nisem bil pripravljen niti na polovično število. Zato sem jih zmetal kar skupaj in imel sem torej vsajence po 4—5 kg težke. Ker sem jim že takoj po prvem tednu odprl medišče, ki je bilo napolnjeno z izdelanim, praznim satovjem, so tudi še ti roji nabrali po nekaj kg strdi za mene. Tako je bilo v glavni spomladanski paši. Upanje

smo imeli še na ajdo, ki pri nas sicer redkokedaj dá mnogo, a vendar toliko, da se ljudstva za zimo podprejo. Pa bili smo prevarani. Kakor tožijo po Spodnjem Avstrijskem in tudi ponekod v naši domovini, ni ajda dala prav ničesa. Kaj sedaj? Pital s sladkorjem svojih ljudstev še nisem nikoli! K sreči sem imel itak preveč panjev, in mi je bilo treba število vsaj za $\frac{1}{4}$ skrčiti. Torej sem odstranil stare matice in ljudstva združil. Pri tem sem vendar dobil po nekaj satov strdi — še spomladne — ki sem jo plemenjakom porazdelil. Pri združitvi sem moral tudi tri panji z veliko mero (Pavlinovi) kasirati. Nekoč se je pripravljalo k nevihti, in sem moral hiteti. Nisem skončal. Matica je ostala v starem panju pri velikih satih. Čebele na polnih satkih z dunajsko mero, v katere sem prirezaval Pavlinove satke, so se čutile brezmatične in so vsled nemira vstvarjale tolikšno toploto, da so se satki v okvirjih omehčali in — popadali. Drugi dan je bilo tu vse navskriž. Satki in čebele, vse je ležalo na dnu panjů. Snažil in delal sem red po možnosti, a mislim, da sem s tem izvabil roparice. No, jeseni še ni bilo hudo, a opasneje je nastalo letos spomladi. Ker smo imeli svečana milo vreme, so se čebele lahko osnažile in iskale živeža. Ker tega ni nudila narava, začela sta dva močna panja ropati pri tretjem in sta ga čisto spraznila. Vsled preobilega posla opazil sem to šele 21. februarja, ko so ubožice že lakote padale. Za prvo silo jim dam toplega, čistega medu in pokrit sat. Drugi dan opazim, da so se okrepčale, a postale maloštevilne. Tem bolj pridno pa so zopet začele k njim v goste pohajati roparice. Ker nisem mogel panjů iz trdnega paviljona odnesti, sem jih prestavil v drug panj, jih nesel na drugo mesto ter jih opital. Sedaj se počutijo bolje. — Vobče prezimljenje izvrstno, porabile so pač mnogo. Tudi zalega je že zelo obilna. Par dni nosijo mnogo obnožine. Danes pa sem zapazil v svoje začudenje že zgodaj v jutro pri dveh cipresah pred hišo polno čebel. In glej, kar kadilo se je prahu. Čebele z obilno obnožino pa so brnele v oblakih cvetnega prahu od vejice do vejice in tudi srkale strd, kakor sem opazil. Tretja cipresa še letos ne bode cvetela, kakor tudi prvi dve še do sedaj niso nobeno leto. To vrsto lepotičnega grmovja bi bilo vsekakor čebelarjem priporočati, ker si obenem olepšajo tudi svoj dom. — Da bi ostalo tako ugodno vreme, kakor ga imamo sedaj, želi vsem čebelarjem

Lukman.

Sv. Tomaž nad Ormožem. Dne 1. maja t. l. je potovalni učitelj gospod Jurančič imel tukaj predavanje pri precej obilni udeležbi tukajšnjih čebelarjev. Gosp. Jurančič je najprej govoril o čebelnjaku. Ta naj ustreza svojemu namenu; naj bo ugoden za čebele, naj pa bo tudi pripraven za čebelarja, da ga ne ovira pri delu. Čebelnjak naj bo praktičen in tudi ne predrag. Kar se tiče prostora, naj bo čebelnjak blizu hiše; naj pa ne bo preblizu ceste in sploh blizu takih krajev, kjer je mnogo ropota. Tudi postava določuje, da mora biti čebelnjak najmanj 10 m oddaljen od ceste, sicer se mora narediti 2 m visok plot zavoljo varnosti. Tudi v vinograd ne sodi čebelnjak, ker se čebele v kole zaletavajo. Nadalje smo slišali, kako naj bo čebelnjak urejen. Naj bo znotraj dovolj svetel, naj daje varstvo čebelam pred mrazom, dežjem in solncem, pa tudi pred sovražniki. Čebelnjak naj ima tedaj velik kap, naj

pa bo pri njem tudi primerna senca, n. pr. kaka brajda. Spredaj naj čebelnjak ne bo obit, ker čebele tedaj od panju premalo vidijo. Ravnotako naj čebelnjak ne bo previsok; na zunaj naj bo radi trpežnosti pobarvan. Govorilo se je tudi o legi čebelnjaka. Pri taistem se tudi ne sme pozabiti na dobro podstavo. Police naj leže vodoravno! G. Jurančič je tudi izpregovoril o paviljonih. Tisti so primeroma cenejši in se dajo tudi lepše napraviti. — V drugem delu predavanja je gosp. Jurančič govoril o brezmatičnosti. Znamenje brezmatičnosti je: čebela začne narejati trotovo zalego. Pri pomladnem izletu čebele ne izletavajo mnogo. Zvečer jih je nad žrelom vse polno. Ves panj tužno šumi. Dočim druge čebele pridno nosijo, nosi brezmatičen panj le malo. Take panji tudi hitro roparji zasledijo. Ako panj odpreš, pojavi se zopet žalostno šumenje čebel, ki ne preneha. V panju je nered, zalege ni, vidimo pa polno nastavkov za matične celice in celice na cvetni prah. Kako pomagati? Ako se to zgodi pred mescem majem, je najbolje, da panj združimo s sosednim ali pa mu damo matico in nekaj satov zalege. Ako najdemo v kakem panju, da je matica neplodovita ali da ima sploh kako napako, je najbolje jo odstraniti. G. predavatelju hvala za zanimivo predavanje! S. Bezjak.

Iz Vipavske doline. Že dve leti je preteklo, kar je bila ustanovljena čebelarska podružnica v Vipavi, pa ni še nič videti, da bi dala kaj življenja od sebe. Mi člani ne vemo, kaj mislijo izvestni gospodje pri predsedstvu. Vsaj občni zbor naj bi sklicali ali napravili kakšno predavanje, ker od osrednjega društva v Ljubljani se takorekoč ponuja predavatelj. Ali mogoče res mislite, da ni potreba čebelarske podružnice? Zganite se vendar v čast sebi in korist čebelarski stroki. Vipavska dolina je takorekoč že ustvarjena za vzgojo čebel, zakaj zgodnja in mila narava nudi pridni živalici obilo potrebnega živeža, samo zbuditi je treba zanimanje pri čebelarjih. Pri nas se čebelari še vse v kranjskih panjih, ali bi pa ne bilo koristno, če bi se nekateri bolj inteligentni člani oprijeli naprednega čebelarstva v kakem novodobnem panju ter pozneje poročali o uspehih? Veliko, veliko dela ima čebelarska podružnica, katera hoče biti kos svoji nalogi, zatorej kar je ustanovljenega, ne opuščati, temveč pomanjkljivosti, katere se nahajajo pri vseh človeških delih odpraviti. Torej na delo! Ob priliki sporočim kaj več.

Jos. Božič.

Čestitamo! Gospod Lakmayer, župnik v Preddvoru in pisatelj knjige „Umni čebelar“, je imel od 20 plemenjakov 47 rojev vse v maju. Mojster!

Uganka. Gospod urednik! Če uganete sledeče, Vam dam groš! Kaj sta imela Halleyev komet in „Čebelar“ pretečenega mesca enakega? — Metlo! — Komet jo je s seboj vozil, „Čebelar“ pa pridno po čebelnjaku pometal. G. Kosi nas je s svojim člankom dobro podregal. Izborno zdravilo!

Žolnir.

Zlobna roka je zažvepljala nekemu čebelarju v Rihenberku od šestih plemenjakov štiri najboljše. Naj ga potipa druga roka — roka pravice!

Frančišek Vidmar.

Drobtina. Znano je, da je živela čebela nekaj divja po votlinah starih dreves, v skalovju itd. Šele človek-kulturonosec in preklicani „kvaritelj“ narave ji je zamenjal prvotno bivališče in njihov novi dom — panj — prilagodil zase. Toda njihove narave ni izpremenil. Skoro gotovo se prvi rodovi niso prav zadovoljne počutili v novem stanovanju, kakor se človek iz vasi ne počuti dobro v gosposkem mestnem salonu. Marsikaj nas še spominja na čebelino divjo naravo. Pri sosednjem čebelarju n. pr. opazujem družino, ki si je izvolila za izlet skrito stransko razpoko pri panju. Vse sili tam vun in noter, dasiravno je pravi izlet odprt. Nekaj drugega sem tudi opazoval pri ubeglem roju, ki se je naselil v votlini starega hrasta. Čebele niso sedale pred luknjo, ampak precej nižje in potem lezle navzgor k vhodu. Morda imajo za to svoje vzroke. Bogsigavedi!

F. L.

Naznanila osrednjega društva.

Čebelarški shod v Želimpljah se vrši v nedeljo 12. t. m. ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Na shodu bo predaval gosp. nadučitelj Likozar o umnem čebelarstvu sploh ter kako uspešno čebelarimo na med.

Čebelarska podružnica v Zgornji Vesci na Koroškem priredi shod čebelarjev v nedeljo 19. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih gosp. Petrovca. Na shod pride tudi gosp. A. Likozar iz Ljubljane. Pričakuje se obile udeležbe.

Čebelarški shod v Polhovem Gradcu se vrši v nedeljo 26. t. m. ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Na shodu bo predaval gosp. Likozar.

Čebelarški shod v Banjaloki na Kočevskem se vrši 2. julija ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarskega društva gosp. Likozar.

Podružnica v Lozah pri Planini priredi čebelarški shod v Planini dne 10. julija 1910 ob 3. uri popoldne pri uljnaku g. Janeza Šimšiča. Na shodu bo predaval čebelarški potovalni učitelj g. Anton Likozar iz Ljubljane. Želeti je, da bi tudi oddaljeni čebelarji mnogoštevilno prišli na shod.

Iz spodnještajerskega čebelarskega društva.

Poučni shodi:

10. Dne **19. junija** na Sladkigori ob 8. predpoldnem v župnišču.

11. Dne **19. junija** pri Sv. Petru na Medvedjem selu ob 3. popoldne pri čebelnjaku gosp. župnika; obenem ustanovni shod čebelarske podružnice.

12. Dne **26. junija** podružnica Sv. Lovrenc v Slov. goricah ob 8. predpoldnem v šoli, potem pa praktično razkazovanje pri čebelnjaku župana, gosp. Jan. Šegula v Hlaponcih.

13. Dne **26. junija** podružnica Malanedelja ob 3. popoldne pri novem vzornem čebelnjaku gosp. Jožefa Žnidariča v Drakovcih.

14. Dne **29. junija** Tinje pri Slov. Bistrici ob 3. popoldne pri čebelnjaku Frančiška Ačko.

15. Dne **3. julija** v Zibiki ob 8. predpoldnem v prostorih bralnega društva.

16. Dne **3. julija** pri Sv. Emi ob 3. popoldne v kaplaniji.

17. Dne **10. julija** podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici ob 2. popoldne v Berkovcih, ob 1/2 5. pa v Logarovcih.

Iv. Jurančič.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino s sedešem v Grižah je prejela za leto 1909 dozdej naslednje podpore: od sl. županstva v Št. Pavlu pri Preboldu 10 K, od sl. posojilnice v Grižah 20 K, od sl. županstva v Grižah 10 K in od sl. Savinjske posojilnice v Žalcu 10 K; tedaj skupno 50 K. Za vse te podpore izreka srčno zahvalo ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost

odbor.

Listnica uredništva.

Gosp. M. J. na J.: Knjiga, kakršno želite, je „Popolni nauk o čebelarstvu“, ki jo dobite pri založniku I. N. Babniku v Dravljah pri Št. Vidu nad Ljubljano. Na druga vprašanja pismeno.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu.**

Prodajam **dva eksportna panjú**, nič rabljena, cena à 3 K 50 vin. Jak. Prešern, p. Zirovnica, Gorenjsko. (2-2)

Izdelujem **čebelnjake in paviljone** razne velikosti in po najnovejšem sistemu za dunajske stoječe in ležeče panji ali po panjih, katere si kdo izvoli. Delo je lično, trpežno in po primerni ceni. Sploh se priporočam cenjenim čebelarjem za vsa v to stroko spadajoča mizarska dela. Franc Ratek, mizar, Dornova, Štajersko. (2-1)

Kupiti želi **več lovskih psov** gonjačev brake ter sprejema ponudbe Val. Košmerlj, pošta Vrhnika. (2-1)

Umetne stene Gerstungove mere izdelujem iz prístnega voska, kilogram po K 4.40. Frančišek Ferlež, čebelar, p. Št. Jurij ob juž. žel. (2-2)

PRODAM: Gerstungove panji brez medišč in pritklin od 4 do 7 K, kakor razne druge panji po nizki ceni. Panji so vsi rabljeni. **Deščice za okvirje**, natančno 6×25 mm, krasno iz lipovega leša našagane in oblane, 100 m 3 K. **Škatlice za pošiljatev matic** po 30 h. Škatlice so iz lipovega leša natančno po ameriškanskem vzorcu narejene. I. N. Babnik, Dravljje, p. Št. Vid pri Ljubljani. (2-1)

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanee

12-6

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno satovje

Prodaja:

1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Dober dan, gospod sočebelar! Kaj pa pišete?

Dopisnico na

????

I. avstrijsko - šlezijško zalogo čebelarških potrebščin

FRANC SIMMICHU, Jauernig, avstrijska Šlezija

da mi pošlje **zastonj** nov cenik za čebelarstvo in perutninarstvo, ki ima tudi biljezko in zelo poučna mesečna opravila. Moji sosedi dobe od njega **trčalnice, panjove, umetno satovje, lovilnike, prašilčke in priprave za matično vzgojo, kadilnike, varovala pred pikom, priprave za umetno lego jajc, pitalnike in napajalnike, poizkuševalce za jajca, žičaste mreže itd.** in so bili zelo zadovoljni s ceno in blagom, zatorej bom vprihodnje tudi jaz **dobival** blago od te tvrdke. 12-6

Kranjska čebelarska trgovina v Višnji gori, Dolenjsko

priporoča **umetno satovje** iz čistega čebelnega voska, **vse čebelarsko orodje**, trčalnice, stikalnice za vosek, kakor tudi **mizarsko orodje** po najnižji ceni. 10-2

Ceniki zastonj po želji v hrvaškem, češkem ali nemškem jeziku.

Tvrdba kupuje vedno čisti čebelni vosek po najvišji ceni.

Kranjska čebelarska zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med garantirano čist, v 5 kg dežicah po K 8.50 franko, v 25 kg dežah po K 1.50 kilogram.

umetno satje iz garantirano čistega voska, za vsako mero prirezano, kilogram po K 4.50, zaboječek s 3 1/2 kg vsebine za K 16.—

Pri večjem odjemu znižane cene.

poštnine prosto.

Svojim članom preskrbuje eksportne panji, kot jih je g. Žnideršič v 1. številki „Slov. Čebelarja“ opisal z okvirji in začetki iz umetnega satja po K 4.—

Trčan svitel spomladanski med plačuje po 1 K 30 h, **ajdov** po 1 K, **voščine** po 1 K 10 h, **vosek** po 3 K 20 h kilogram, franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruga mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo.

12—6

!! Važno za čebelarje !!

Če potrebujete dobro in ceneno čebelno krmo, Vam priporočam svoj

tekoč čebelni sladkor.

Čebele ga s slastjo vzemó in je porabljiv tudi za zimsko dopitanje. Kilogram stane 64 h, nad 100 kg po 60 h od tukajšne postaje.

B. Rajsigl, Zuckerwarenfabrik, Salzburg.

Prvi češki čebelarski zavod v Kolči

priporoča svoje **panjove** na široko-nizko mero lastnega izdelka od najlepših in izkušenih vzorcev za ljudske in trgovske čebelarje; **izmetalnice** lastnega sestava, **topilnike za vosek, valjčne in ročne stroje za umetno satovje, kadilnike, kape** in vse čebelarske potrebščine; **umetno satovje, deščice za romiče, pletilnike za slamnate blazine in pokrove.**

3—3

Ceniki zastonj in franko.

Lastni izdelek.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.